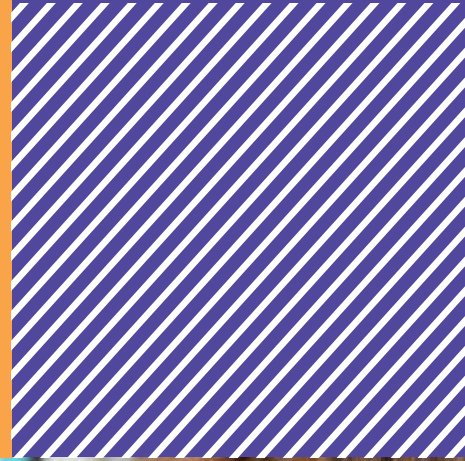

Prifysgolion
Cymru
Universities
Wales

Arweiniad i addysg
uwch yng Nghymru

Cennad Ddinesig

Mae prifysgolion yng Nghymru wedi gwasanaethu eu cymunedau ers amser maith trwy addysg ac ymchwil, yn ogystal â chynorthwyo ysgolion lleol a'r economi sylfaenol.

Maent yn parhau i fod â rôl hanfodol i'w chwarae o ran ymgysylltu â'u cymunedau lleol a chyfrannu at gymdeithas, yn enwedig wrth i ni ddod allan o'r pandemig.

Yn ystod pandemig Covid, daeth prifysgolion i'r adwy gan ddarparu eu harbenigedd a'u hadnoddau i gynorthwyo ymdrechion Cymru trwy gyflenwi offer meddygol, cyfleusterau ac adnoddau, a thrwy staff a myfyrwyr yn gwirfoddoli eu hamser.

Yn Ionawr 2021, lansiodd prifysgolion yng Nghymru'r Fframwaith Cennad Ddinesig i helpu prifysgolion ag adeiladu ar y ffyrdd maen nhw'n gweithio gyda phobl, ysgolion a chymunedau. Roedd hwn y cyntaf o'i fath yn y DU, a'r cyntaf yn y byd i gael pob prifysgol mewn gwlad i ymrwymo i fod yn rhan ohono.

Mae'r fframwaith yn seiliedig ar bum maes gweithredu allweddol i sicrhau bod prifysgolion wedi'u cyd-gysylltu'n dda, a'u bod yn cyfrannu at eu lleoedd a'u pobl:

Arwain mewn ardal - ymgysylltu ag arweinwyr dinesig allweddol eraill ar lefel genedlaethol a chymunedol

Cyfrannu at godi safonau addysgol trwy ddatblygu cysylltiadau ag ysgolion, colegau ac amgylcheddau dysgu eraill

Datblygu dinasyddiaeth weithredol

Gweithredu fel peiriant ar gyfer menter gymdeithasol, sgiliau busnes a chyflogadwyedd

Ymateb i faterion byd-eang

Prifysgol Aberystwyth

Dewis Choice, sef prosiect sy'n cael ei redeg gan Brifysgol Aberystwyth, yw'r gwasanaeth cyntaf yn y DU sy'n benodol ar gyfer pobl hŷn sydd wedi profi cam-driniaeth ddomestig. Ers ei sefydlu, mae dros 140 o bobl hŷn a'u teuluoedd wedi cael cefnogaeth ddwys hir-dymor, gyda llawer yn disgrifio'r gwasanaeth fel un sydd wedi achub eu bywydau

Prifysgol Bangor

Mae gwyddonwyr ym Mhrifysgol Bangor yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru i archwilio'r lefelau Covid-19 sy'n bresennol mewn dŵr gwastraff. Mae'r gwaith hwn yn helpu i gofnodi lefelau'r feirws yng nghymunedau Cymru, a gall hefyd ddarparu system rhybuddio cynnar ar gyfer clefydau eraill sy'n dod i'r amlwg yn y gymuned, fel fflw a norofeirws.

Prifysgol Fetropolitan Caerdydd

Mae gwyddonwyr ym Met Caerdydd wedi creu teclyn 'HUG' sydd wedi'i gynllunio i ddarparu cysur a chynyddu llesiant pobl sy'n byw gyda dementia dwys. Mae ganddo galon sy'n curo, mae'n chwarae cerddoriaeth, ac mae ganddo 'freichiau' ag iddynt bwysau, sy'n rhoi'r teimlad o roi a derbyn cwtsh. Mewn astudiaeth a gynhaliwyd mewn cartref gofal, dangosodd y bobl a ddefnyddiodd yr HUG am chwe mis gynnydd o 87% yn eu llesiant.

Prifysgol Caerdydd

Nod Prosiect Treftadaeth Caer gan Brifysgol Caerdydd yw codi proffil safleoedd hanesyddol fel Bryngaer Caerau, sef y safle mwyaf o ran maint a chymhlethdod o'r Oes Haearn yn ardal Caerdydd. Mae'r prosiect yn cynnwys pobl a chymunedau lleol ym mhob rhan o'r broses trwy weithgareddau fel ymchwil hanesyddol a chloddfeydd archeolegol. Mae'r prosiect wedi denu dros 3,500 o gyfranogwyr gweithredol.

Y Brifysgol Agored yng Nghymru

Mae prosiect REACH Blaneau Gwent, sy'n cael ei redeg gan y Brifysgol Agored yng Nghymru mewn partneriaeth â Chymdeithas Tai Linc Cymru a Grŵp Trigolion Aberbeeg, yn cynorthwyo trigolion Blaenau Gwent i ymgysylltu â'r celfyddydau, y gymuned a threftadaeth. Mae yna gynlluniau ar y gweill i dyfu'r prosiect ym mhob ardal yng Nghymru.

Prifysgol Abertawe

Mae prosiect Copperopolis Prifysgol Abertawe yn canolbwyntio ar ymgysylltu â grwpiau cymunedol, ysgolion, colegau ac elusennau wrth adfywio gwaith copr Hafod, prosiect sy'n seiliedig ar dreftadaeth. Mae'r gwaith wedi helpu i godi proffil treftadaeth ddiwydiannol Cwm Tawe Isaf a'i phwysigrwydd i'r ddinas.

Prifysgol De Cymru

Mae Prifysgol De Cymru yn gweithredu Cynllun Noddfa ar gyfer Ffoaduriaid a Cheiswyr Lloches, sy'n caniatáu i ffoaduriaid a cheiswyr lloches yng Nghymru gael gwersi iaith fel rhan o'u paratoi ar gyfer dechrau ar gwrs gradd.

Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant

Mae'r Ganolfan Arloesi ar gyfer Technolegau Cynorthwyol (ATiC) yn PCyDDS yn gweithio gyda Cerebra i ddatblygu proses ar gyfer sganio pennau plant â chyflyrau ymennydd sydd wedi effeithio ar dwf a datblygiad eu penglogau. Mae gan Imogen barlys yr ymennydd ac mae wrth ei bodd yn marchogaeth, ond mae siâp ei phenglog yn ei gwneud hi'n anodd dod o hyd i helmed marchogaeth sy'n ffitio'n iawn. Trwy'r bartneriaeth hon, llwyddodd ATiC a Cerebra i ddefnyddio offer sganio uwch-dechnoleg i greu helmed bwrpasol sy'n ffitio'n berffaith.

Prifysgol Glyndŵr Wrecsam

Nod y prosiect TrACE gan Brifysgol Glyndŵr Wrecsam a Hyb Cymorth ACE yw galluogi a chynorthwyo Cymru i ddod yn arweinydd byd-eang ym maes atal, lliniaru a mynd i'r afael â phrofiadau niweidiol a thrawma yn ystod plentyndod.